

Omavelkaisien takauksen myöntäminen Oy Apotti Ab:lle

VD/8823/02.03.07/2015

ML/PvN/SB/HY-L

Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit, Kirkkonummen kunta, Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiiriin kuntayhtymä (HUS) sekä KL-Kuntahankinnat Oy ovat tehneet sopimuksen sosiaali- ja terveydenhuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintayhteistyöstä. Hankinnan kohteena on kuntien ja HUS:n käyttöön tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä. Hankintayhteistyö on osa Apotti-hanketta. Hankkeen tarkoituksena on parantaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja palveluja. Apotti-hankkeen yhtenä osana on asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto. Apotti-hankkeen ohjausryhmä päätti kokouksessaan 9.1.2014 esittää mm., että asiakas- ja potilastietojärjestelmän tuotannon aikaista toimintaa varten perustetaan osakeyhtiö. Neuvottelut yhtiön omistuksen jakautumisesta ja osakassopimuksen sisällöstä käytiin vuoden 2014 ja kevään 2015 aikana.

Kaupunginhallitus päätti 25.5.2015 mm. hyväksyä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omistajilleen omakustannushintaan tuottavan Oy Apotti Ab -nimisen osakeyhtiön (yhtiö) perustamisen yhdessä Helsingin kaupungin, Kauniaisten kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiiriin kuntayhtymän kanssa.

Helsingin ja Kauniaisten kaupungit, Kirkkonummen kunta sekä HUS tekivät kukin tahoillaan päätökset yhtiön perustamisesta ja yhtiö rekisteröitiin 15.7.2015.

Yhtiön toimialana on tietojärjestelmäalan palvelutoiminta, ohjelmistojen ja laitteistojen hankinta, suunnittelu ja kehittäminen. Lisäksi yhtiö voi tarjota tietojärjestelmiin liittyvää konsultointia, koulutusta sekä tuki- ja käyttöpalveluita. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lain mukaisena osakkeenomistajiensa sidosyksikkönä, jonka tarkoituksena on tuottaa palveluja yhtiön osakkeenomistajille.

Yhtiön tarkoituksena on vastata hankittavan asiakas- ja potilastietojärjestelmän toteutuksesta, käyttöönotosta sekä tuotannon aikaisesta toiminnasta. Yhtiö tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmä-, järjestelmäkehitys- ja tukipalveluita omistajilleen omakustannusperiaatteella. Yhtiö tukee omistajiaan sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan muutoksessa sekä tehokkaiden yhtenäisten toimintamallien kehittämisessä.

Vantaan kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 13 %. Muut omistajat ovat HUS (46 %), Helsingin kaupunki (38 %), Kauniaisten kaupunki (0,5 %) sekä Kirkkonummen kunta (2,5 %). Asiakas- ja potilastietojärjestelmän käytön on suunniteltu vastaisuudessa laajentuvan ja myöhemmin järjestelmän käyttäjiksi liittyvät HUS-alueen kunnat tulevat yhtiön osakkaiksi alkuperäisten osakkaiden sopimalla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päätti 19.10.2015 hyväksyä Vantaan kaupungin osalta Epic Systems Corporationin tarjouksen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisestä asiakas- ja potilastietojärjestelmästä. Järjestelmähankinnan sopimus on määrä allekirjoittaa syksyn 2015 aikana, jolloin tarjouspyynnön ja hankintaa koskevien sopimusehtojen mukaisesti maksuposteihin sidotut maksut valitulle toimittajalle aloitetaan.

Oy Apotti Ab:n toiminta rahoitetaan pääosin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) tehtävillä maksuilla sekä pitkäaikaisilla lainoilla vuoteen 2020 asti. Vuosien 2016–2020 välillä lainojen osuuden arvioidaan kattavan 90 % yhtiön rahoitustarpeesta ja näin ollen SVOP -sijoitusten osuus olisi 10 %. Lainojen lyhennykset aloitetaan rahoituslaskelman mukaisesti vuonna 2020.

Pitkäaikaisten rahalaitoslainojen vakuudeksi yhtiö tarvitsee osakkailtaan omavelkaiset takaukset omistussuhteissa. Arvioitu lainan kokonaistarve on n. 202 milj. euroa, josta Vantaan kaupungin omistuksen (tällä hetkellä 13 %) mukainen osuus olisi n. 26,2 milj. euroa. Takausvastuun jakautuminen nykyisten osakkaiden kesken on kuvattu esityslistan liitteenä olevassa rahoituslaskelmassa.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan rahoittamiseksi on välttämätöntä, että kukin osakas myöntää yhtiölle omistusosuuttaan vastaavan omavelkaisen takauksen, koska yhtiöllä ei ole ulkopuolisten rahoittajien näkökulmasta vakuusarvoista varallisuutta. Koska lopullinen kokonaislainamäärä saattaa hieman kasvaa alustavista laskelmista, on tarkoituksenmukaista, että kaupungin omavelkainen takaus myönnetään enimmillään 28 milj. euron suuruisena, kuitenkin niin, ettei Vantaan kaupungin omavelkainen takaus koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin (tällä hetkellä 13) mukaista osuutta yhtiön kokonaislainamäärästä tai yksittäisistä lainoista. Tämän mukaisesti uusien osakkaiden tulee myöntää omistusosuuttaan vastaavan takauksen, missä yhteydessä tapahtuu muiden osakkaiden takausosuuksien tarkistaminen.

Kaupungin myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna sen kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly kuntalaissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä. Kaupungin edut turvataan seuraavassa esitetyillä ehdoilla.

Takaus myönnetään enintään 31.12.2028 saakka. Takauksesta ei peritä vastavakuutta, ellei yhtiön omistus pohja muuttuisi siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyisi uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (*tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja*) käynnissä olevan palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuisi. Takauksesta voidaan periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio edellä sanottujen yhtiön omistus pohjaan tai toiminnan tarkoitukseen liittyvien muutosten toteutuessa. Takausprovisio määrä lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Euroopan Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtioneuvoston päätöksen mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) tuki on muodossa tai toisessa myönnetty valtion varoista;
- (2) tuki on valikoiva eli se suosii tiettyä yritystä tai tuotannon alaa;
- (3) tuki vaikuttaa kilpailuun vääristämällä tai uhkaamalla vääristää sitä; ja
- (4) tuella on kauppavaikutus eli se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Koska kyseessä on takauksen myöntäminen yhtiölle, jonka julkisyhteisöt ovat perustaneet hoitamaan niiden toimialaan kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvää tehtävää, ja koska yhtiön tarkoituksena on tuottaa omakustannusperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja vain omistajilleen, eivät edellä esitetyt kriteerit 3–4 täyty. Kyseessä ei siten ole kielletty valtiontuki.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta on kilpailutettu julkisista hankinnoista annetussa laissa säädetyssä menettelyssä ja hankinta-asiakirjoissa on määritelty ne muut julkisyhteisöt, jotka voivat puitejärjestelyn perusteella ja yhtiön osakkaaksi tulemisen kautta käyttöönottaa järjestelmän. Yhtiö ei toimi lainkaan kilpailluilla markkinoilla, vaan se on perustettu ainoastaan toteuttamaan omistajilleen niiden yhteiseen tietojärjestelmähankintaan perustuvaa palvelua.

Edellä mainituilla perusteilla takauspäätöksellä ei vääristetä tai uhata vääristää kilpailua, eikä takauspäätöksellä vaikuteta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Koska tukea koskevat kriteerit eivät sanotu tavoin täyty, ei takauspäätöstä tehtäessä ole tarvetta selvittää enempää sitä, onko toimenpide markkinaehtoinen.

Kaupunginhallitus 16.11.2015 § 10

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

- a) myönnettäväksi Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten enintään 28 milj. euron määräinen Vantaan kaupungin omavelkainen takaus osana yhtiön yhteensä n. 202 milj. euron suuruista rahoitusjärjestelyä, yhtiön järjestelmähankintaa varten nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka;
- b) päätettäväksi, ettei Vantaan kaupungin omavelkainen takaus koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai

yksittäisistä lainoista/ järjestelyistä;

- c) päätettäväksi, että Vantaan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuu;
- d) päätettäväksi, että Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan kohdassa c) mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä;
- e) päätettäväksi, että Oy Apotti AB:lle myönnettävä omavelkainen takaus pannaan täytäntöön kaupunginhallituksen erikseen hyväksymin tarkemmin ehdoin kuitenkin siten, että tässä päätöksessä todetut edellytykset toteutuvat; sekä
- f) todettavaksi, että em. päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Helsingin ja Kauniaisten kaupungit, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä tekevät omalta osaltaan vastaavat, määrällisesti omien omistussuhteidensa mukaiset päätökset Oy Apotti Ab:n lainojen omavelkaisesta takaamisesta.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Oy Apotti Ab - yrityksen rahoituslaskelma, arvio 2016–2025
- Oy Apotti Ab - Apotti-hankkeen kustannusten erittely tilaajittain, arvio 2016–2025 (salassa pidettävä JulkL 24.1 § 17-k)

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rahoitusjohtaja Pirjo van Nues, puh. 09 8392 2014, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi